

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı **Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

23 ocakta Bitlis'in Norşin (Güroymak) ilçesinde Kuzey ve Doğu Suriye'de (Rojava) sivillere yönelik saldırılara dikkat çekmek ve dayanışma göstermek amacıyla yapılmak istenen tamamı barışçıl nitelikteki yürüyüş ve basın açıklamaları kolluk kuvvetleri tarafından şiddetle bastırılmıştır. Söz konusu eylemlerde; yurttaşlar daha yürüyüş başlamadan ablukaya alınmış, darp, ters kelepçe, yere yatırma ve sürüklenme gibi açıkça işkence ve kötü muamele yasağını ihlal eden uygulamalar gerçekleştirilmiş, şimdiye kadar 10 kişi gözaltına alınmış, 5 yurttaş tutuklanmıştır.

Ortada ne bir şiddet eylemi ne de kamu güvenliğini tehdit eden bir durum bulunmasına rağmen, kolluk müdahalesi doğrudan ifade özgürlüğünü ve halkın siyasi itirazını bastırmayı hedeflemiştir.

Darp ve işkence yapıldığına dair somut görüntüler tarafımıza ve basına yansımıştır. Anayasa'nın 34'üncü maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve AIHM kararları açık olmasına rağmen; İçişleri Bakanlığı, toplanma ve gösteri yürüyüşü hakkını fiilen askıya alan bir güvenlik rejimi işletmektedir. Yargı makamları ise kolluk şiddetini denetlemek yerine, hak arayan yurttaşları cezalandıran bir mekanizmaya dönüştürülmektedir.

Bu tablo karşısında, Bitlis'te yaşanan ağır hak ihlallerinin münferit bir uygulama mı yoksa bakanlık düzeyinde planlanan ve talimatlandırılan bir politika mı olduğunun açığa çıkarılması zorunludur.

Bu bağlamda;

1. 2026 yılı Ocak ayı içerisinde Bitlis merkez ve Güroymak (Norşin) ilçesinde Rojava'ya yönelik saldırıları protesto eden kaç yurttaş gözaltına alınmış, kaç tutuklanmıştır? Tutuklanan kişilere isnat edilen somut suç fiilleri nelerdir?
2. Herhangi bir şiddet içermeyen bu eylemlere kolluk müdahalesi yapılmasına ilişkin yazılı bir talimat var mıdır? Varsa bu talimat hangi makam tarafından verilmiştir?
3. Müdahaleler sırasında yurttaşların darp edildiği, kötü muameleye ve işkenceye maruz bırakıldığı yönündeki somut deliller hakkında hangi kolluk görevlileri hakkında soruşturma başlatılmıştır? Hiçbir işlem yapılmadıysa bunun gerekçesi nedir?
4. Bitlis'te görev yapan kolluk kuvvetlerinin barışçıl eylemlere müdahale konusunda özel bir uygulama veya talimat çerçevesinde hareket ettiği iddiaları doğru mudur?
5. Barışçıl protestolara katılan yurttaşların tutuklama tedbiriyle susturulması, İçişleri Bakanlığı'nın toplantı ve gösteri yürüyüşlerini fiilen suç haline getiren politikasının bir sonucu mudur?
6. Suriye'de Kürtlere yönelik saldırılara karşı yapılan barışçıl protesto ve basın açıklamalarına kolluk kuvvetleri tarafından ülke genelinde sistematik biçimde müdahale edilmesi; toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının Bakanlığınızca eylemlerin konusu, yöneldiği siyasal/toplumsal alan ve savunduğu kesimlere göre farklı standartlarla değerlendirildiğini gösteren, özel bir güvenlik politikasının varlığına mı işaret etmektedir?
7. İçişleri Bakanlığı, Türkiye'de yaşayan Kürtlerin Rojava'daki akrabaları ve soydaşları ile dayanışmasını bir "güvenlik sorunu" olarak görüp kriminalize eden bu yaklaşımından vazgeçmeyi düşünüyor mudur?